

DRUŽINA NA KVADRAT

Ko skupaj sobivajo pesnik, igralka in bodoči raziskovalec

Oče Iztok Osojnik ni zgolj pesnik, pisatelj in esejist, čeprav je za svoje delo na tem področju prejel številne ugledne nagrade, med drugimi na primer Veronikino nagrado za poezijo, ampak tudi prevajalec, slikar, alpinist in celo turistični vodnik. In seveda bi bilo premalo reči, da je mama Darja Reichman kot stalna članica Prešernovega gledališča v Kranju samo igralka, ker je malce tudi čarovnica, saj se je v zadnjih letih prelevila v petdeset različnih vlog in bila za to tudi večkrat nagrajena. Trenutno si jo lahko ogledate v predstavah *Blazno resno slavni*, *Muca Copatarica*, *Partnerski odnosi*, *Kralj Lear* in še kje. Tudi devetletni Juš ni le bodoči raziskovalec in osvajalec Himalaje, pač pa igra klavir, trenira karate in gimnastiko, se uči dva jezika in po malem pleza. Darja doma seveda ne igra, ampak ima vedno enako prijazen obraz Juševe mamice in Iztokove najdražje. Poleg tega tudi rada prime za kuhalnico in skuha kaj posebnega, zaradi česar je Juš, ki drugače ni izbirčen, razvil prefinjen gurmanski okus in na primer ne mara pice in krompirja, pač pa bi najraje vsak dan jedel suši. Darja je tudi dovolj modra, da Iztoku pusti, da se vsak teden odpravi na plezanje in četrtkov pingpong, saj se ji zdi zelo pomembno za odnos, da si partnerja vzameta čas zase.

Opažam, da je Juš, čeprav je samostojen in "velik fant", hkrati tudi nežna dušica in se še vedno rad crklja. Ga poskušate obvarovati pred odraslim svetom, prezgodnjo intelektualizacijo in spodbujati njegovo domišljijo?

Darja: Ne, ne gre za to, da bi ga varovala pred svetom odraslih, saj je tudi Juš je del tega sveta. Mu pa poskušava razložiti in pokazati, kaj se v svetu dogaja, kaj je prav in kaj ne in kako naj se obnaša in ravna. Svet je tako dober kot slab, nasilen in nežen, lep in grd. Predvsem pa ni črno-bel. Zato je najpomembnejše, da ga razume in se v njem znajde. Želiva ga naučiti čim več čim bolj koristnih znanj in veščin, da bo suvereno, samostojno, predvsem pa ustvarjalno in čim bolj na široko vstopil vanj. Seveda vzpodbujava njegovo domišljijo, a tudi druge pomembne sposobnosti, kot so znanje, jeziki, umetniške veščine in telesna zmogljivost, sposobnost za presojo, ustvarjalnost; zanimanje za nove stvari, vztrajno delo in podobno.

Darja, ko se takole zazrem v vaš obraz, ki ima še vedno nekoliko otroški izraz, nehote pomislim na ilustracije vaše mame Jelke Reichman.

Juš je, tako kot obe njegovi sestrični Lara in Eva, že od rojstva potopljen v likovni

Iztok, kondicije verjetno ne nabirate le zaradi sebe., ampak tudi zaradi Juša, ki je živahen devetleten pobič?

Iztok: Zdi se mi, da lahko otroku enostavno več daješ, če si aktiven. Še bolj pa je, če je cela družina aktivna. In seveda je Juš trenutno kot "gumica" in bi kar naprej skakal, se ruval, tekal in prerival. Zato je dobro, da sva z Darjo fizično "fit", da se mu pri vsem tem lahko pridruživa (smeh).

Darja: Poleg tega nisva več tako zelo mlada (smeh).

Iztok: Oh, veš kaj. Sem videl kar precej ljudi pri tridesetih, ki zmorejo veliko manj (smeh). Ne, čisto resno - trdno verjamem, da je otroka potrebno navaditi na fizično vadbo, ki je nujen pogoj za to, da je človek lahko v vseh pogledih učinkovit in ustvarjalen ...

Toda če hočeš doseči, da bo otrok aktiven, mu moraš biti za zgled, sicer mu lahko govoriš vse mogoče, a te ne bo poslušal. Delal bo tisto, kar ti sam počneš. In če samo posedaš pred televizorjem, bo tudi tvoj otrok lenoben.

DRUŽINA NA KVADRAT

Juš je že od rojstva potopljen v likovni svet svoje babice Jelke Reichman. Ne le da pozna vse njene knjige, tudi sam je večkrat posodil obraz kakemu od otroških likov, ki nastopajo v njem. Po stenah njegove sobe visijo njene slike, na knjižnih policah se stiskajo njene knjige.

svet svoje babice. Ne le da pozna vse njene knjige, tudi sam je večkrat posodil obraz kakemu od otroških likov, ki nastopajo v njem. Po stenah njegove sobe visijo njene slike, na knjižnih policah se stiskajo njene knjige. Ker sva oba z Iztokom večkrat zaposlena tudi ob večerih, ga takrat, ko gospa, ki ga pazi že od rojstva, ne utegne, odpe-

ljeva k babici in takrat ji z veseljem gleda čez ramo, ko počasi in s trdim delom pričara pisani otroški pravljичni svet na papir, ter prisluhne neštetim zgodbam, ki mu jih pripoveduje. Ali pa z glasbeno nadarjenim dedkom, če že ne popravlja kakega stroja, sedeta za klavir, ki je prav tako že od malega ena od Juševih strasti.

Darja, kako pa vi doživljate družinske izlete v hribe?

Darja: No, anekdota bi bila to, da mene vedno ožulijo čevlji (smeh). Hodimo res veliko, saj gremo vsako nedeljo, če se le da in ne glede na vreme, vsaj na Šmarno Goro. Sicer pa je zadnji dve leti Juš že dovolj velik, da smo začeli hoditi po visokogorju, lani smo npr. bili na Krnu po poti mimo Krnskega jezera, kjer je bilo res zelo zelo lepo, zgoraj smo tudi prespali itn. Predlani smo šli na Komno in Bogatinsko sedlo. Triglav smo zaenkrat pustili pri miru, no sama sem ga sicer enkrat že osvojila, Iztok pa seveda že neštetokrat (smeh) ... Sicer smo se imeli namen letos povzpeti nanj, ampak si je Juš žal lani na smučanju zlomil nogo, tako, da nam ni uspelo uresničiti načrta.

Iztok: Pravzaprav vzrok za odlog ni bila le Juševa poškodba, ampak sva se z Darjo odločila, da bo najbolje, da se odpravimo takrat, ko bo Juš dovolj velik, da bo v pohodu tudi užival in kaj imel od tega, ne pa na Triglav splezal samo zato, da bo na Triglavu. Nočeva namreč, da bi se mu hoja uprla, ker bi bilo zanj vse skupaj preveč prisiljeno.

Sicer pa si Juš sam želi na Triglav, saj so ga nad tem navdušili sošolci oz. vrstniki, ki so tam že bili.

Darja: Juš rad hodi v hribe, kar naju oba z Iztokom zelo veseli. Doma se sicer vselej malo upira, tako, zaradi lepšega (smeh) ... Ampak ko začne hoditi, uživa. In sploh rad hodi peš, saj npr. doma pogosto ne uporablja dvigala, ampak po stopnicah steče v sedmo nadstropje. Ima nekakšno naravno veselje za tek ali hojo v breg.

Iztok: Mislim, da nama je tudi uspelo ujeti pravi čas, ko sva ga začela navajati na hojo. Ko je bil manjši in ni več hotel hoditi, ga nisva silila, sva pa vztrajala, a zdaj v tem uživa in hodi celo bolje kot mnogi starejši ljudje. Enako velja tudi za dolge izlete s kolesom.

Kaj najraje – poleg hoje v hribe in branja knjig – počnete skupaj v prostem času?

Darja: Vsi trije smo ustvarjalni in delavni. Tudi ko smo doma in skupaj, ima vsak pri

»Tudi ko smo doma in skupaj, ima vsak pri sebi kako delo. Juš zida več metrov visoke stolpe ali velike viseče mostove, ki zavzamejo pol sobe, igra klavir, bere, gleda risanke ali kaj riše, midva pa bereva, študirava, Iztok tudi neprestano piše in prevaja, jaz pa zaradi študija nove vloge pogosto gledam tuje predstave, pri čemer se mi Juš velikokrat pridruži.«

sebi kako delo. Juš zida več metrov visoke stolpe ali velike viseče mostove, ki zavzamejo pol sobe, igra klavir, bere, gleda risanke ali kaj riše, midva pa bereva, študirava, Iztok tudi neprestano piše in prevaja, jaz pa zaradi študija nove vloge pogosto gledam tuje predstave, pri čemer se mi Juš velikokrat pridruži. Ali pa skupaj gledamo slikarske monografije ali kake druge zanimive knjige in se pogovarjamo o teh rečeh. Enako velja tudi za zanimive, žal večinoma tuje televizijske oddaje, ki so lepa priložnost za poučen pogovor ali spoznavanje tujih jezikov, ljudi in svetov. Ne hodimo samo v hribe, ampak obiskujemo tudi druge kraje, doma in na tujem, muzeje, živalske vrtove, gremo na koncert ali na obisk. Ali pa drugi pridejo k nam. Včasih je pri nas kar prometno.

Živate v Trnovem, tako da se peš lahko kaj hitro znajdete v središču Ljubljane in ga verjetno zelo dobro poznate. Kate-ri so vaši najljubši mestni kotički?

Res je, iz Trnovega ni daleč v mesto. Ne le središče in stara Ljubljana, tudi Tivoli, Golovec ali grad so na dosegu roke, enako pa velja tudi za obrežje Ljubljanice ali Pot spominov in tovarštva. Vse to nam omogoča, da se tudi takrat, ko nimamo

na razpolago celega dne, bodisi peš bodisi s kolesom odpravimo na raziskovanje in odkrivanje vedno novih mestnih kotičkov. Po drugi strani pa nam bližina obvoznice omogoči, da smo tudi z avtom takoj na avtocesti. Zame, ki se vsak dan vozim na delo v Kranj, je to še posebej pomembno. Poleg tega je Trnovo izjemno mirno predmestje, kjer se na primer v Kudu France Prešeren razmeroma veliko dogaja. In ker poleg vsega stanujemo nad mestom, na vrhu bloka, od koder imamo res lep razgled, smo s svojim domom nadvse zadovoljni.

Je Juš radoveden fantič?

Iztok: Juš je izredno radoveden in zanima ga vsaka najmanjša vejica, ki leži ob poti. Zbira kamne in hoče za vsakega izvedeti, kako se imenuje, kakšno sestavo ima, od kod sploh so kamni, vulkani, potresi, kako so nastale doline, črne luknje ... Zanimajo ga imena vrhov, njihov pomen, opazuje živali ... Skratka vse. Je pač normalen otrok. Seveda ga midva še dodatno vzpodbujava, vodiva na razne delavnice in podobno.

Darja: Nenehno razmišlja. Že zbudi se z vprašanjem na ustih, ponavadi takšnim, na katerega mu niti ne znam odgovoriti

(smeh). O luni, gravitaciji, potovanju ledenih gor, magnetnem polju, nanotehnologiji ...

Glede na vašo bogato založeno domačo knjižnico sklepam, da odgovor na vprašanje lahko poišče v knjigah?

Iztok: In to tudi naredi (smeh). Neprestano brska po njih. In v zadnjem času odgovore išče tudi po medmrežju.

Darja: Moram povedati, da sem Jušu vedno veliko brala in da mu še vedno. Pravzaprav ima raje, da mu jaz berem, tako, da sem bila zelo navdušena, ko sem v vaši reviji med ocenami knjig prebrala, da naj bi starši otrokom brali tudi, ko so že večji in znajo že sami dovolj dobro brati.

Poleg tega se mi to branje počasi obrestuje, ker zdaj tudi meni Juš kdaj pa kdaj kaj prebere, kadar sem utrujena ali bolna.

Je Juš jabolko, ki ga je zaneslo malo dlje od drevesa, ali ga zanimajo podobne reči kot vaju?

Darja: Opažam, da ga gledališče močno zanima, zelo rad gre na predstave, in ne le take, ki naj bi bile »uradno« primerne samo za njegovo starost. V zadnjih letih sva si na primer ogledala skoraj vse lutkovne predstave, kar mu je bilo sicer zelo všeč, a pravi, da na odru raje gleda ljudi in ne lutke. Pred zahtevnejšimi predstavami za odrasle bi ga zaenkrat še rada obvarovala, čeprav si sam želi, da bi lahko gledal kar vse.

Da bo tudi sam "gledališko ustvarjal" se zaenkrat še ni odločil, čeprav opažam, da kaže težnje v to smer. Od časa do časa nama doma uprizori kakšno predstavo. Letos v kranjskem Prešernovem gledališču igram tudi v predstavi za otroke, ki smo jo premierno sicer uprizorili lani, in sicer sem Tonka v Muci Copatarici. Na mojo igro Tonke je Juš dal kar nekaj konstruktivnih pripomb in nasvetov. Vsekakor pa ima smisel za igro in na primer izvrstno posnema moj glas, glasove drugih igralcev, ali njihovo gibanje. In zelo resno mi je predlagal, da bi namesto odraslih igralcev on odigral enega izmed otrok (smeh).

VIDA VOGLAR